

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1969-1970

27 NOVEMBER 1969

WETSONTW: ERP

houdende wijziging van artikel 3 van de wet van 16 maart 1964 betreffende het Gemeentefonds en van artikel 3 van de wet van 11 maart 1965 betreffende het Fonds der provinciën.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN (1)
UITGEBRACHT DOOR DE HEER VAN DAELE..

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor de Binnenlandse Zaken vergaderde op 19 november 1969 ter behandeling van dit louter technisch wetsontwerp, dat geen financiële terugslag voor de Staat of voor de betrokken Fondsen heeft.

Het gaf dan ook geen aanleiding tot principiële besprekingen. Wel werden door een paar leden een vraag gesteld die door de Minister van Binnenlandse Zaken werd beantwoord, nadat hij een inleidende uiteenzetting had gegeven.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter: de heer Saint-Remy.

A. ~ Leden : de heren Callebert, Coucke, Devos (R.), Henckens, Saint-Remy, Suykerbuyk, Verroken, Wijnen. ~ de heren Boel, Cudell, Demets, Detiege, Juste, Nazé Van Daele, ~ de heren Hubaux, Lefebvre (R.), Pede, Philippart, Piron. ~ de heren Anciaux, Leys, ~ de heer Defosset.

B. ~ Plaatsvervangers : de heren De Keersmeeker, Gheysen, Humblet, Meyers. - de heren Féris, Glinne, Sainte, Van Lent. ~ de heren Cornet d'Elzius, De Croo, Hennotte. ~ de heer Babylon. - de heer Perin.

Z<<.

.76 (1968-1969):

- N° 1: Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION 1969-1970

27 NOVEMBRE 1969

PROJET DE LOI

modifiant l'article 3 de la loi du 16 mars 1964 relative au Fonds des communes et l'article 3 de la loi du 11 mars 1965 relative au Fonds des provinces..

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR (1)
PAR M. VAN DAELE.

MESDAMES. MESSIEURS,

La Commission de l'Intérieur s'est réunie le 19 novembre 1969 afin d'examiner ce projet de loi de nature purement technique et qui n'entraîne aucune répercussion financière pour l'Etat ou pour les Fonds bénéficiaires.

Il n'a donc pas donné lieu à des discussions de principe. Quelques membres ont cependant posé une question à laquelle le Ministre de l'Intérieur a répondu, après avoir fait au préalable un exposé introductif.

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Saint-Remy.

A. - Membres: MM. Callebert, Coucke, Devos (R.), Henckens, Saint-Remy, Suykerbuyk, Verroken, Wijnen. - MM. Boel, Cudell, Demets, Detiege, Juste, Nazé Van Daele. - MM. Hubaux, Lefebvre (R.), Pede, Philippart, Piron. ~ MM. Anciaux, Leys, - M. Defosset.

B. - Suppléants: MM. De Keersmeeker, Gheysen, Humblet, Meyers. - MM. Féris, Glinne, Sainte, Van Lent. - MM. Cornet d'Elzius, De Croo, Hennotte, ~ M. Babylon. - M. Perlin.

Voir:

.76 (1968-1969):

- N° 1: Projet de loi.

Llteenzettlnq van de Minister.

De Minister wijst erop dat het onderhavige wetsontwerp tot doel heeft de artt. 3 van de wetten van 16 maart 1964 en 17 maart 1965 in overeenstemming te brengen met de huidige regelen van 's Rijks comptabiliteit. Doordat de wet van 28 juni 1963 het vroegere systeem ophief, riep het een abnormale toestand in het leven gedurende twee overgangsjaren, namelijk de begrotingsjaren 1966 en 1967. Derhalve werden overgangsmaatregelen goedgekeurd ter berekening van de dotaties die in 1968 en 1969 aan het Gemeentefonds en het Fonds der provincieën dienden te worden toegekend. Van 1970 af zullen de dotaties kunnen worden berekend op grond van de belastingopbrengsten welke gedurende het voorlaatste begrotingsjaar, dit is 1968, zijn verkregen.

Dit ontwerp heeft hoofdzakelijk een technisch karakter en de Raad van State heeft geen opmerkingen bij het ontwerp gemaakt.

De Regering heeft in de Commissie een amendement voorgesteld, waarbij in artikel 11, 3°, van de wet van 16 maart 1964 de «Rijksdienst voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen» in de plaats wordt gesteld van de «Algemene Spaar- en Lijfrentekas». Dit amendement heeft eveneens een louter technisch karakter en het was noodzakelijk ingevolge het koninklijk besluit n° 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

De titel van het wetsontwerp moet dienovereenkomstig worden gewijzigd en een artikel *ibis* (nieuw) dient te worden ingevoegd. Het luidt als volgt:

«*Artikel Ibis.* - In artikel II, 3°, van dezelfde wet worden de woorden «de Algemene Spaar- en Lijfrentekas» vervangen door de woorden «de Rijksdienst voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen»,

■ ■ ■

Algemene bespreking.

Een lid vestigt de aandacht op de slechte financiële toestand van de gemeenten. Hij is van mening dat het technisch onmogelijk is om de dotatie voor het Fonds der gemeenten te berekenen volgens de inkomsten van het laatste dienstjaar. Hij stelt nochtans de vraag om de dotatie bekomen volgens de huidige wetgeving te verhogen met 10 %.

In zijn antwoord spreekt de Minister de wens uit dat het Gemeentefonds en het Fonds der provincieën zo goed mogelijk worden gestijfd.

Doch de Minister van Binnenlandse Zaken beheert zijn departement echter op grond van wetten houdende vaststelling van de dotaties der Fondsen volgens de belastingopbrengst van het voorlaatste jaar. Het ware trouwens materieel onmogelijk rekening te houden met het vorige jaar.

Sommigen vragen een verhoging van het bedrag van het fiscale aandeel dat naar de Fondsen gaat.

Nu moet worden toegegeven dat de wet van 1964 een zeer grote vooruitgang betekent t.o.v. de vroegere wetgeving.

Die wet werd geleidelijk toegepast en de terugslag ervan laat zich steeds meer voelen. Sedert 1968 nu heeft zij ten volle uitwerking onder de nieuwe regeling. Vroeger bedroeg de gemiddelde aangroei 2,2 % per jaar. Nu is het zo dat sedert 1967 en vooral sedert 1968 de gemiddelde jaarlijkse aangroei nagenoeg 11,50 % bedraagt.

Exposé du Ministre.

Le Ministre souligne que le présent projet de loi a pour but de mettre les articles 3 des lois des 16 mars 1964 et 17 mars 1965 en concordance avec les règles actuelles de comptabilité de l'Etat. La loi du 28 juin 1963, en abrogeant le système antérieur, a créé une situation anormale pour deux années de transition, à savoir les années budgétaires 1966 et 1967. Des règles transitoires furent donc adoptées pour le calcul des dotations à attribuer au Fonds des Communes et au Fonds des Provinces en 1968 et en 1969. A partir de 1970, les dotations pourront être calculées en fonction des produits fiscaux réalisés pendant l'année budgétaire pénultième, soit l'année 1968 en l'occurrence.

Ce projet de loi présente un caractère essentiellement technique et le Conseil d'Etat n'a formulé aucune observation.

Le Gouvernement a introduit en Commission un amendement substituant, dans l'article II, 3°, de la loi du 16 mars 1964, l'Office national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants à la Caisse générale d'épargne et de retraite. Cet amendement est également purement technique et a été rendu nécessaire par l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants.

L'intitulé du projet de loi doit être modifié en conséquence et un article *ibis* (nouveau) doit être inséré. Il est libellé comme suit:

«*Article ibis.* - Dans l'article II, 3°, de la même loi, les mots «la Caisse générale d'épargne et de retraite» sont remplacés par les mots «l'Office national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants»,

■ ■ ■

Discussion générale.

Un membre attire l'attention sur la situation financière obérée des communes. Il estime qu'il est techniquement impossible de calculer la dotation du Fonds des communes d'après les revenus du dernier exercice. Toutefois, il demande une majoration de 10 % de la dotation octroyée en vertu de la législation actuelle.

Dans sa réponse, le Ministre souhaite que le Fonds des communes et celui des provinces soient alimentés dans les meilleures conditions possibles.

Toutefois le Ministre de l'Intérieur administre son département sur base de lois qui fixent les dotations des Fonds d'après les produits fiscaux de l'année pénultième. Il serait d'ailleurs matériellement impossible de se référer à l'année antérieure.

D'aucuns demandent un relèvement du taux des quotes-parts fiscaux qui alimentent les Fonds.

Or, il faut reconnaître que la loi de 1964 a réalisé un énorme progrès par rapport à la législation antérieure.

Cette loi a connu une application progressive et elle augmente progressivement ses effets. Depuis 1968, elle a pleinement joué dans son nouveau régime. Autrefois la moyenne de progression était de 2,2 % par an. Or, depuis 1967, et surtout depuis 1968, la progression moyenne annuelle est proche de 11,50 %.

Voor nu begint de door de wet van 1964 ingevoerde regeling haar uitwerking ten volle te doen voelen; van 1969 tot 1970 bedraagt de aangroei 12,26 % en, volgens sommige ramingen, zou hij in 1971 zelfs 17,30 % kunnen bedragen t.o.v. 1970, zodat de dotatie van het Gemeentefonds het dubbele zou belopen van die van 1964.

De Minister sluit de mogelijkheid niet uit dat die percentages vroeg of laat misschien zullen moeten herzien worden: maar hij is van mening dat de middelen om de nieuwe provinciale en gemeentelijke uitgaven te bestrijden vooral moeten gezocht worden in speciale kredieten, die buiten de sfeer van het omslagfonds liggen.

Hij is er trouwens in geslaagd in principe te doen aanvaarden dat sommige steunmaatregelen die ten gunste van de gemeenten moeten worden genomen, afzonderlijk moeten worden beschouwd en gescheiden moeten blijven van de andere hulp. Op de begroting voor 1970 is daarvoor een bedrag van 200 miljoen uitgetrokken.

Volgens een lid heeft de wetgever in 1964 de gevolgen gewild van de afschaffing van de gemeentebelastingen.

De gemeenten hebben recht op de toelage van de Staat. Zij komen niet als bedelaars.

In 1964 kon de Minister niet voorzien dat er 28 miljard meer inkomsten zouden zijn geweest in de periode 1969-1970.

Is het teveel gevraagd dat de gemeenten een deel van die Inkomsten krijgen?

De Minister merkt op dat, zo de belastingontvangsten van de Staat gevoelig gestegen zijn, het Gemeentefonds daar ipso facto voordeel uit haalt. Het land beleeft thans een periode van oververhitting. Mocht er daarna een periode van economische teruggang komen, dan zouden de gemeenten zeer gelukkig zijn als de dotatie van het Gemeentefonds berekend werd op basis van de inkomsten van het voorlaatste jaar.

De Minister is van mening dat het gevaarlijk zou zijn de modaliteiten van de wet van 1964 opnieuw ter sprake te brengen omdat de in die wet bepaalde percentages thans voordelig zijn voor de gemeenten. Meer speciaal i.v.m. de toestand van de vier grote steden herinnert hij eraan dat het voor deze steden voorbehouden A-Fonds 37 % van de dotatie van het Gemeentefonds ontvangt; evenals deze dotatie is het van 1964 tot 1970 met 70 % aangegroeid en in 1971 zal het wellicht verdubbeld zijn.

Voor sommige gemeenten is het feit dat zij genoodzaakt zijn hun kas te stijven door hun toevlucht te nemen tot kredietopeningen, een bron van financiële moeilijkheden. Daarom moet de Regering zoveel mogelijk de uitkering van fondsen gespoedigen ten einde de lasten van die kredietverrichtingen te verminderen.

* * *

Stemmingen,

De nieuwe titel van het wetsontwerp, artikel 1, artikelbis (nieuw) en de artikelen 2 en 3 worden eenparig aangenomen.

Het gewijzigde wetsontwerp, zoals het hierna volgt, wordt eveneens eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

D. VAN DAELE.

De Voorzitter,

A. SAINT-REMY.

C'est surtout maintenant que le régime instauré par la loi de 1964 sort ses pleins effets; de 1969 à 1970, la progression atteint 12,26 % et, selon certaines évaluations, elle pourrait s'élever à 17,30 % en 1971, par rapport à 1970, ce qui porterait la dotation du Fonds des communes au double de son montant de 1964.

Le Ministre n'exclut pas qu'il faudra peut-être revoir un jour le taux des quêtes-parts: mais il estime que c'est surtout par des crédits spéciaux, indépendants des Fonds de répartition, que devront être créés les moyens de faire face aux charges provinciales et communales nouvelles.

Il est d'ailleurs parvenu à faire admettre le principe du caractère extérieur séparé de certaines aides qui devraient intervenir en faveur des communes. Le budget pour 1970 prévoit 200 millions à cet effet.

Selon un membre, le législateur de 1964 a voulu les conséquences de la suppression des impositions communales.

Les communes ont droit à la subvention de l'Etat. Elles ne mendient pas.

En 1964, le Ministre ne pouvait prévoir qu'il y aurait eu 28 milliards de revenus supplémentaires au cours de la période 1969-1970.

Est-ce trop de demander que les communes bénéficient d'une partie de ces revenus?

Le Ministre fait observer que si les recettes fiscales de l'Etat ont considérablement augmenté le Fonds des Communes en profite ipso facto. Le pays connaît actuellement une période de surchauffe. Si une période de récession s'ensuivait, les communes seraient alors très heureuses que la dotation du Fonds des Communes soit calculée sur base des revenus de l'année pénultième.

Le Ministre estime qu'il serait dangereux de remettre en cause les modalités de la loi de 1961 car les pourcentages qu'elle a prévus sont actuellement favorables aux communes. Examinant plus spécialement la situation des quatre grandes villes, il rappelle que le Fonds A, qui leur est réservé, reçoit 37 % de la dotation du Fonds des communes: comme celle-ci, il bénéficie d'un accroissement de 70 % de 1964 à 1970 et aura probablement doublé en 1971.

Pour certaines communes, la nécessité dans laquelle elles se trouvent d'alimenter leur trésorerie par la conclusion d'ouvertures de crédit constitue une source de difficultés financières. C'est pourquoi le Gouvernement doit accélérer dans toute la mesure du possible les versements de fonds afin de réduire les charges que ces opérations de crédit occasionnent.

* * *

Votes.

Le nouveau intitulé du projet de loi, l'article 1^{er}, l'article 1bis (nouveau) et les articles 2 et 3 ont été adoptés à l'unanimité.

Le projet de loi ainsi amendé et tel qu'il figure ci-après a également été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

D. VAN DAELE.

Le Président,

A. SAINT-REMY.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

(Nieuwe titel.)

(Nouvel intitulé)

WETSONTWERP

PROJET DE LOI

houdende wijziging van artikelen 3 en II van de wet van 16 maart 1964 betreffende het Gemeentefonds en van artikel 3 van de wet van 11 maart 1965 betreffende het Fonds der provinciën.

modifiant les articles 3 et II de la loi du 16 mars 1964 relative au Fonds des CORUnes et l'article 3 de la loi du 17 mars 1965 relative au Fonds des provinces.

Artikel 1.

Article premier.

Artikel 3 van de wet van 16 maart 1964 betreffende het Gemeentefonds wordt aangevuld met de volgende bepaling:

L'article 3 de la loi du 16 mars 1964 relative au Fonds des communes est complété par la disposition suivante:

« Van het jaar 1970 af wordt het aandeel, bedoeld in het eerste lid, berekend op basis van de belastingopbrengsten, opgesomd in 1° van datzelfde lid, zoals zij werden verkregen voor het voorlaatste begrotingsjaar ».

« A partir de l'année 1970, la part visée à l'alinéa 1^{er} est calculée sur base des produits fiscaux énumérés au 1^{er} du même alinéa, tels qu'ils ont été réalisés pour l'année budgétaire pénultième ».

Art. 2.

Art., 2.

In artikel II, 3°, van dezelfde wet worden de woorden « de Algemene Spaar- en Lijfrentekas » vervangen door de woorden « de Rijksdienst voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen ».

Dans l'article II, 3° de la même loi, les mots « la Caisse Générale d'épargne et de retraite » sont remplacés par les mots « l'Office national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants ».

Art. 3.

Art., 3.

Artikel 3 van de wet van 17 maart 1965 betreffende het Fonds der provinciën wordt aangevuld met de volgende bepaling:

L'article 3 de la loi du 17 mars 1965 relative au Fonds des provinces est complété par la disposition suivante:

« Van het jaar 1970 af wordt het aandeel, bedoeld in het eerste lid, berekend op basis van de belastingopbrengsten, opgesomd in 1° van datzelfde lid, zoals zij werden verkregen voor het voorlaatste begrotingsjaar ».

« A partir de l'année 1970, la part visée à l'alinéa 1^{er} est calculée sur base des produits fiscaux énumérés au 1^{er} du même alinéa, tels qu'ils ont été réalisés, pour l'année budgétaire pénultième ».

Art. 4.

Art. 4.

Deze wet treedt in werking op 1 januari 1970.

La présente loi entre en vigueur le 1^{er} janvier 1970.